

Säästökohteita hyytymishäiriöiden laboratoriotutkimuksissa

Asia

Kansainvälisen vertailun perusteella eräät hyytymistutkimukset ovat HUS:ssa tilausmäärin arvioiden selvästi ylikäytettyjä. Näitä ovat erityisesti 3828 P - AntiFXa ja 4025 P -Trombot (trombofiliatutkimukset). Arvioimme, että n. 30 % näistä tutkimuksista ei ole kliinisesti perusteltuja. Kiinnittämällä huomiota em. tutkimustilauksen indikaatioihin, laboratoriotutkimukset voidaan kohdentaa kustannus-hyödyllisesti.

3828 P - AntiFXa

Pienimolekyylisten hepariinien antikoagulaatiovaikutusta ei tarvitse monitoroida. Erityistilanteissa lääkeannoksen määrittämisen apuna (anti-FXa aktiivisuus eli hyytymistekijä Xa:n estovaikutus) AntiFXa-tutkimuksen indikaatiot ovat

- Lapsipotilas
- Raskaus
- Voimakas ylipaino tai pienipainoisuus
- Suuren tukos- ja vuotoriskin potilaan AK-hoidon seuranta ja siltaterapia
- Verenvuoto ja tukos samanaikaisesti
- Munuaisten vaikea vajaatoiminta
- Fraktioimattoman hepariinin monitorointi, jos APTT:n avulla toteutettava seuranta on ongelmallista.

4025 P - Trombot

Trombofiliaselvittelyitä tarvitaan **ainoastaan** seuraavilla indikaatioilla:

- Tukos nuorella iällä (< 40 v)
- Toistuva idiopaattinen tukos / tukos vähäisen provokaation jälkeen
- Selvä positiivinen sukuanamneesi
- Sekä laskimo- että valtimotukos
- Tukos ja/tai toistuva keskenmeno
- Tukos epätyypillisessä paikassa

1731 P -TT ja 4520 P -INR

Laboratoriossa havaitaan turhaan samanaikaisina pyyntöinä 1731 P -TT (%) ja 4520 P -INR.
 INR soveltuu ainoastaan varfariinia käyttävän potilaan seurantaan.
 Maksan hyytymistekijäsynteesiä arvioitaessa pyydetään TT.
TT:n ja INR:n yhtäaikaiselle tilaamiselle ei ole perusteita.

Allekirjoitukset

Riitta Lassila
 professori, osastonylilääkäri
 Hyytymishäiriöyksikkö
 Medisiininen tulostusyksikkö
 puh. 040 517 5547

Lotta Joutsen
 Korhonen
 osastonylilääkäri
 HUSLAB
 Kliininen kemia ja hematologia
 puh. 050 427 2402

Maria Raitakari
 ylilääkäri, vastualuejohtaja
 HUSLAB
 Kliininen kemia ja hematologia
 puh. 050 513 0995